

Истраживачка радионица слободних зидара
Интернет публикација - издање Велике Националне Ложе Србије

СИРИЈУС

Уређује: Издавачки одбор В.Н.Л.С, уредник издања: Брат Ч.В. Излази тромесечно и објављује радове браће из свих радионица.
Адреса: В.Н.Л.С, Старо сајмиште бб, Београд, e-mail: info@mason.org.rs, www.mason.org.rs

Број: 22, Година: V, 20 фебруар 2014, ИССН: 2217-6993

У ово време захуктале предизборне кампање, покушај да се гледа
ТВ програм је школски пример мазохизма.
Од предизборних спотова ништа друго не може да допре до гледалаца.
Зато је ту нови „Сиријус“.

Пред вама је број 22, с циљем да попуни празнину и браћи омогући мало духовног „разгибавања“.
Све вас воли редакција „Сиријуса“!

Sadržaj:

- Kongres u Lozani i "Veliki Arhitekta Univerzuma"2
- Veza masonerije i ličnog uspeha.....7
- Simboličko značenje stubova Boaz i Jakin na ulasku u masonski hram9
- Razmišljanje pomoćnika na putu ka majstoru kraljevske umetnosti 11

Kongres u Lozani i "Veliki Arhitekta Univerzuma"

Svaka ozbiljnija rasprava o osnovnim principima regularnosti, na samom početku mora da pomene Kongres u Lozani održan 1875-e godine. Pošto se već tako često pominje, da probamo da malo rasvetlimo o čemu se tu zapravo radi i zašto je on tako značajan. Svima nama koji radimo po Škotskom obredu ova tema je zanimljiva sa više aspekata. Možda se neko od braće zainteresuje pa pojedina pitanja obradi detaljnije jer materijala i podataka ima mnogo. Cilj ovog teksta je da skrene pažnju i interesovanje braće na događaj koji često pominjemo a najčešće ne znamo mnogo o njemu. Da vidimo šta povezuje ime ovog divnog Švajcarskog grada, 1875-u godinu i masone.

Reprezentativnost učesnika

Kongres u Lozani, 1875-e godine je značajan po tome jer je uspeo da po prvi put na jednom mestu okupi reprezentativnu grupu od 11 Vrhovnih Saveta Škotskog Reda iz raznih krajeva sveta. Zajedničkim snagama oni su pokušali da predefinišu postojeću konstituciju Škotskog Reda i na taj način razreše nagomilane porobleme koji su u to vreme počeli da opterećuju slobodnozidarsku zajednicu. I dan danas, kada treba definisati regularnost i privrženost izvornim načelima masonerije, regularna masonska tela se pozivaju na zaključke ovog skupa. Kongres, "konvent" ili "konklava", označava isti višednevni skup reprezentativnih predstavnika, a u upotrebi su sva tri izraza u zavisnosti od jezika.

Zašto je ovaj skup toliko značajan i koji su to tako dalekosežni zaključci na njemu doneti?

Kongres u Lozani počeo je sa radom 6. septembra 1875-e godine uz učešće Vrhovnih Saveta: Engleske i Velsa, Belgije, Kube, Škotske, Francuske, Grčke, Mađarske, Italije, Portugala i domaćina, Švajcarske. Predstavnik

Škotske, koji je istovremeno bio i predstavnik Grčke, napustio je Kongres devetog dana, tako da je na deklaraciji samo 9 potpisa. Vrhovni saveti Argentine, Kolumbije i Severno-američke Južne Jurisdikcije nisu imali predstavnika ali su bili saglasni da je potrebno organizovati takav skup i podržali su početak rada. Čile je poslao poruku u kojoj unapred kaže da će dati saglasnost na sve zaključke koji budu doneti. Nakon mnogo radnih sastanaka, rada po komisijama i 11 plenarnih sednica Kongres je završen 22. septembra 1875-e godine.

Na kongresu je usaglašeno i usvojeno nekoliko važnih dokumenata među kojima su: zaključak o "Konfederaciji Vrhovnih Saveta", priređen je Svečani manifest, doradena je i usvojena "Velika Konstitucija Škotskog Reda", doneta je "Deklaracija o principima Reda" i specifikacija svakog od 33 stepena Škotskog obreda. Objavljen je spisak od 22 Vrhovna Saveta za koje je utvrđeno da su regularni i dogovoreno koja će tela u budućnosti koordinirati međunarodnu saradnju. Uz sitne korekcije i usaglašavanja koje je pretrpela tokom 1876-e godine, "Velika Konstitucija Škotskog Reda" koja je tada usvojena i dan danas služi kao polazna osnova za sve nove konstitucije Vrhovnih Saveta. Donete zaključke su jedno vreme poštovali skoro svi u svetu, bez obzira da li su ih pojedini Vrhovni Saveti zvanično ratifikovali ili ne. Međutim, jedan broj Vrhovnih Saveta je vremenom zvanično odbacio pojedine zaključke Kongresa u Lozani, neki su ih odbacili nezvanično, ali i pored toga, veliki broj Vrhovnih Saveta ih poštuje i danas.

Ono po čemu je Kongres u Lozani ostao zapamćen je diskusija vođena u vezi dva večito aktuelna pitanja. Prvo je pitanje odnosa masonerije i religije a drugo je pitanje teritorijalne jurisdikcije. Učesnicima Kongresa u Lozani ukazala se istorijska šansa da

ispeglaju nesporazume, usvoje univerzalne principe i masoneriju uspostave kao globalnu i u svetu jedinstvenu organizaciju. Naravno da u toj nameri nisu uspeli. Na rad kongresa, kao što to obično biva, presudan uticaj je odigrala politika i partikularni interesi pojedinih zemalja. Međutim i pored toga što nije iskorišćena epohalna šansa da se razreše svi problemi, pojedini zaključci doneti na ovom kongresu su velika tekovina a teme koje su otvorene nisu nimalo izgubile na aktuelnosti.

Preplitanje pitanja vere u Boga i pitanja integriteta teritorijalne jurisdikcije

Da bi mogao da ispuni očekivanja i opravda svoj rad, Kongres u Lozani se uhvatio u koštac sa najtežim pitanjima. Među njima, pitanje svih pitanja glasi: Šta se zapravo krije iza kovanice "Veliki Arhitekta Univerzuma"? U igri su bila dva osnovna suprotstavljena pravca. Jedan je tradicionalni pristup, hrišćanski i duhovni, više religiozan. Drugi pristup je bio savremeniji, liberalniji, zasnovan na nauci, izgrađen na tragu suštinskog udaljavanja od religije i crkve. Polemika koja je vođena oko definicije "stvaralačkog principa" i značenja termina "Veliki Arhitekta Univerzuma" je prerasla u uzrok suštinskog neslaganja a kasnije postala i tačka razlaza između anglo-saksonske i kontinentalne masonerije. Nakon Kongresa u Lozani počeo je razlaz koji je danas zapečaćen međusobnim apsolutnim ignorisanjem UVLE (Ujedinjene Velike Lože Engleske) i Velikog Orijenta Francuske.

Zaključak Kongresa u Lozani je da temelj Škotskog Reda predstavlja vera u Vrhovno biće, Vrhovnog kreatora, Vrhovnog autora i da je ime za taj stvaralački princip "Veliki Arhitekta Univerzuma". Kako će za kog masona Veliki Arhitekta Univerzuma biti personalizovan, kroz jednog Boga ili na neki drugi način, ostavljeno je svakom pojedincu da odluči sam. Iako je kroz simboliku rituala od 1 do 33-eg stepena Škotski obred ostao snažno hrišćanski, po pitanju ovog osnovnog principa vere u Vrhovno biće, Kongres u

Lozani masoneriju pozicionira negde između deizma i teizma. Ovakav zaključak nije se mnogo razlikovao od pristupa definisnog u Andersenovoj Konstituciji iz 1723-e godine, a podržavao ga je i Albert Pajk koji je u vreme održavanja Kongresa u Lozani bio na čelu Severno-američke Južne Jurisdikcije. Albert Pajk je neprekidno i uporno insistirao na univerzalnosti masonerije i ovakav pristup se idealno uklapao u njegovu želju da omogući širenje masonerije inicijacijom pripadnika svih vera a ne samo hrišćanske.

Iako je delovalo da je ovakvo tumačenje "stvaralačkog principa" prihvatljivo za sve i da tu neća biti većih mimoilaženja, ispostavilo se da je ova tema iskorišćena da se spreči usvajanje obavezujućih zaključaka po mnogo profanijim i prizemnijim pitanjima vezanim za teritorijalnu jurisdikciju. Pitanje Boga je tokom kongresa podmetnuto kao kukavičije jaje, od strane Vrhovnog Saveta Engleske i Velsa, da bi se sabotiralo rešavanje međusobnih konflikata koji ulaze u domen nacionalne politike i međunarodnog uticaja. U godinama koje slede neslaganje eskalira i dovodi do toga da deo masonerije danas poznat kao Veliki Orijent Francuske odbacuje obavezu da radi "U Slavu Velikog Arhitekta" i ukida obavezu držanja "Knjige Svetog zakona" na Oltaru zakletve. Za ovaj deo slobodnozidarske zajednice danas se smatra da nije regularan i da ne radi u skladu sa zaključcima Kongresa u Lozani. Rasprave i diskusije vođene 1875-e i 1876-e godine na temu vere u Boga dale su izgovor Vrhovnom Savetu Engleske i Velsa da zaklanjajući se iza ovih tema u pozadini gura svoje političke ciljeve. Englezi su iskoristili ovu temu da pod

plaštom borbe za veru u Boga i tobože zaštite izvornih načela masonerije, drugima nametnu ulogu međunarodnog arbitra a time i svoju dominaciju. Englezi sebe samo-proglašavaju za zaštitinika principa "vere u Boga" i prisvajaju pravo da tumače ko je "pravoveran" a na osnovu toga i "regularan". Iza javne i detaljno dokumentovane diskusije o opštim načelima, vodila se i zakulisana borba za supremaciju dirigovana mnogo praktičnijim i profanijim, strogo nacionalnim interesima. Ako se imaju u vidu sukobi u kojima su u to vreme učestvovali Engleska i Francuska (Severna Afrika i Bliski Istok), nije ni čudo što dogovor u Lozani nikako nije mogao biti postignut.

Treba napomenuti da je Velika Loža Francuske koja je učestvovala na Kongresu u Lozani tek kasnije nakon raskola i naknadnih reorganizacija podeljena na dva nova nezavisna dela. Jedan deo je prerastao u današnji neregularni Veliki Orijent Francuske, dok je drugi deo ostao regularan i prerastao u današnju Veliku Ložu Francuske (GLdF - Grand Lodge de France).

Drugo važno pitanje oko kojeg se živo raspravljalo i koje je već tada počelo da koči širu međunarodnu saradnju i formiranje zajedničkih međunarodnih tela je pitanje isključive teritorijalne jurisdikcije, odnosno pitanje teritorijalne nadležnosti. Kongresu nisu prisustvovali predstavnici Severno-američke Južne Jurisdikcije u znak protesta jer je u to vreme Vrhovni Savet Francuske priznao dva Vrhovna saveta (Lujzijane i Havaja) na teritoriji koja je bila podređena Južnoj Jurisdikciji. Koncept integriteta teritorijalne jurisdikcije ostao je do danas skaljivo pitanje i kamen spoticanja širem međusobnom priznavanju i saradnji. Mnoge regularne jurisdikcije izgubile su priznanje jer su se usudile da budu nezavisne na teritoriji na kojoj već postoji neka druga jurisdikcija.

Međusobno priznanje i teritorijalna jurisdikcija su kao načela u prošlosti toliko puta neprincipijalno zloupotrebljavane zarad postizanja kratkoročnih separatnih interesa, da su praktično postale recidiv prošlosti i ograničavajući faktor daljem razvoju

slobodnog zidarstva. Slučaj da tokom par godina jedna Velika Loža nekoliko puta daje pa uzima priznanje drugoj Velikoj Loži (Engleska - Grčka) ili slučaj da jedna ista Velika Loža 200 godina bude nepriznata a onda nepromenjena odjednom postane priznata (Američke Velike Lože - Princ Hol), potpuno diskredituju i obesmišljavaju princip teritorijalne isključivosti. Do marginalizacije ovog principa dovelo je ponašanje upravo onih koji su najviše insistirali na njemu.

Tekovine

Prva i najvažnija tekovina Kongresa u Lozani je revizija Velike Konstitucije Fridriha II iz 1786-e godine. Gotovo sve izmene su u nekom obliku na snazi i danas. Najvažniji zaključak je proglašenje "stvaralačkog principa" pod imenom "Veliki Arhitekta Univerzuma" i potvrđeni moto reda u obliku latinske sentence "Ordo ab chao". Drugi važan zaključak je da iako sve jurisdikcije Škotskog Reda moraju da poštuju jedinstvenu konstituciju, tolerišu se izvesne razlike u sadržaju rituala i dozvoljava određena osobenost na nacionalnom nivou. Izostalo je postizanje saglasnosti po mnogim pitanjima, kao na primer oko prozaičnog pitanja koje boje treba da budu kecelje u prva tri stepena. Iako je Vrhovni Savet Švajcarske insistirao na tome da majstorska kecelja 3-eg stepena mora da bude u boji reda, odnosno porubljena crvenom bojom, anglo-saksonska delegacija je i ovde imala suprotan stav od kojeg nije

odustala pa oni i dan danas nose plave kecelje.

Zahvaljujući donetim zaključcima, Kongres u Lozani važi za prelomnu tačku koja je promenila sam karakter masonerije u svetu. Do tada je to bila mistična organizacija, vezana za aristokratske slojeve društva, autoritativna i kruta. Usvojenim izmenama u konstituciji sužena je i predefinisana moć Grand Komandera koji je do tada imao apsolutnu i neograničenu vlast. Istovremeno masonska doktrina je pomerena sa mistično-religiozne na liberalniju i savremenom čoveku primereniju više filozofsku, religiozno-deističku varijantu. Od jezuitsko-templarskih legendi tumačenih u crkvenom, odnosno dogmatskom maniru, masonerija se pomera ka praktičnom filozofskom učenju, u skladu sa reformama i promenama koje doživljava društvo krajem XVIII-og veka. Da bismo sagledali značaj Kongresa u Lozani treba imati na umu istorijski, društveni i socijalni trenutak u kome se nalazio svet tada. Sa Kongresom u Lozani masonerija raskida sa sujeverjem i religijom i počinje da prerasta u racionalni, praktični filozofski sistem, primeren potrebama savremenog čoveka. Danas nam ti zaključci ne deluju preterano avangardno, ali u tom trenutku oni su bili hrabri i ispred svog vremena.

Tokom rada kongresa u Lozani desilo se mnogo zanimljivih događaja i anegdota koje

su revnosni hroničari zabeležili. Zanimljivo je da je Albert Pajk učestvovao u pripremi Kongresa, da je godinama radio na pokušajima da organizuje sličan skup i da je kasnije podržao zaključke, ali delegacija Južne Jurisdikcije nije došla u Lozanu. Između ostalog, pored već pomenutog dnevno-političkog problema vezanog za teritorijalnu jurisdikciju, Severno-američki masoni su imali problem i sa predloženim imenom za međunarodno telo: "Konfederacija Vrhovnih Saveta". Ovaj izraz asociirao je na upravo okončan krvavi građanski rat. U godinama koje slede Južna jurisdikcija nikada nije upotrebila izraz "konfederacija" za neko zajedničko masonsko telo.

Još malo o regularnosti

Kada pogledamo spisak zahteva koje jedna masonska organizacija mora da ispuni da bi mogla da tvrdi da je regularna, videćemo da je u pitanju svojevrsni fenomen. Ni manjeg spiska ni veće naknadne diskusije. Svi uslovi regularnosti mogu da stanu u jednu jedinu rečenicu. Fokus ovde prenosimo sa Škotskog Reda na Veliku Ložu, jer je pitanje regularnosti mnogo izraženije kada posmatramo simboličke lože. Da bi jedna Velika Loža bila regularna, njene lože moraju da: rade u slavu Velikog Arhitekta Univerzuma, da na Oltaru zakletve tokom radova drže izložena tri velika svetla (Ugaonik, Šestar i Knjigu Svetog zakona), Velika Loža mora da obezbedi suverenu upravu nad prva tri simbolička stepena i mora biti nezavisna od struktura koje upravljaju višim stepenima, ne sme da prima u svoje redove žene, u ložama se ne diskutuje o političkim i religioznim pitanjima i neguje se duhovni karakter i usavršavanje braće kroz radove. Ni više ni manje. Ukoliko Velika Loža i njoj podređene lože poštuju ove principe, oni su regularni. Tačka. Sve dalje je politika i partikularni interesi. Takvo jedno unapred kompromitovano pitanje koje dalje sledi je pitanje "priznavanja". Velike Lože i jurisdikcije se međusobno priznaju ili ne, ali tu u praksi nema mesta principima. Tu se sada prelazi na jedan fleksibinji i klizav teren gde

je sve moguće i gde više nema mesta priči o doslednosti.

Posebno je indikativna jednostavna činjenica da regularna ali dnevno-politički neprihvatljiva masonska organizacija postaje preko noći “neregularna”, što nikako ne ide ruku pod ruku s osnovnim načelima tolerancije i razumevanja nad kojima se kao slobodni zidari zaklinjemo. Danas je teško smisljeno objasniti zašto je neko ko poštuje sve principe regularnosti i radi isto što i ja radim, ostao i dalje “nepriznat”, dok je neko drugi preko noći postao “priznat”.

Ovde treba napomenuti da sa stanovišta međunarodne saradnje i međusobnog “priznavanja”, razlikuju saradnja Vrhovnih Saveta Škotskog Reda od saradnja Velikih Loža. U praksi ima prilično neočekivanih i na prvi pogled nelogičnih kombinacija.

U periodu koji sledi nakon Kongresa u Lozani, Vrhovni Savet Engleske i Velsa pribegao je još jednom veštom triku. Svu masonsku vlast i uticaj prepustio je Velikoj Loži, istovremeno neprekidno radeći na marginalizaciji viših stepena i samog Škotskog Reda. To je danas postala bitna razlika u shvatanju masonerije u Engleskoj, u odnosu na pristup u Francuskoj, Belgiji i nekim drugim zemljama kontinentalne Evrope.

Umesto zaključka

Jedan od uslova regularnosti kaže da u otvorenoj loži na Oltaru zakletve uvek moraju biti izložena “Tri Velika svetla”. Ovaj na prvi

pogled jednostavan zahtev postao je predmet mnogobrojnih naknadnih rasprava i uzrok ozbiljnih mimoilaženja. Ugaonik i šestar nisu sporni, ali je u raspravama oko Knjige Svetog zakona potrošeno mnogo vremena, napisane su mnoge knjige a opšteg konsenzusa i univerzalnog stava, još uvek nema. Sadržaj i prisustvo Knjige Svetog zakona nakon dve rečenice preraste u pitanje vere u Boga, odnosa prema Crkvi, postane pitanje konfesije, denominacije, usmeri pristup shvatanju života, čovekovog mesta u svemiru itd. Neslaganje po ovom pitanju razdvojilo je masoneriju na regularnu i neregularnu, odnosno na religioznu i ateističku.

Izboru nemamo - Konstituciju moramo da poštujemo! Radićemo regularno. Tu nema mesta sumnji niti prostora za kompromis. Za regularnost smo se odlučili samim pristupanjem obedienciji koja je regularna. Ne postavlja se pitanje da li ćemo na Oltaru zakletve držati Knjigu Svetog zakona i da li ćemo poštovati uslove regularnosti. Pred nama se otvara drugo pitanje: Kako da ostvarimo istinsku “univerzalnost” slobodnog zidarstva. Ako želimo da na tragu međusobnog razumevanja i tolerancije sutra u bratski lanac povežemo sve slobodne zidare širom sveta. Kako da izađemo iz zamke u koju su nas uvukle igre oko “priznavanja”. Moraćemo da uložimo više truda u rešavanje ovog problema i moraćemo da zaista primenimo alate i moralne standarde nad kojima se kunemo. Najverovatnije ćemo jednog dana morati i drugima da priznamo pravo da upražnjavaju slobodno zidarstvo nezavisno od nas. To naravno ne znači da se odrekemo sopstvene regularnosti, već da bez sujete i licemerja priznamo i drugima pravo da rade “U Slavu Velikog Neimara”, onako kako to oni sami misle da treba. Moraćemo da sarađujemo uz više praštanja i mudrosti a manje arogancije. Na ovom putu nema mesta primeni dvostrukih aršina.

Jedna činjenica ostaje van svake sumnje: pitanje regularnosti i pitanje međusobnog priznanja zapetljana su još na Kongresu u Lozani 1785. godine, a nisu otpetljana ni danas...

Č.V. (Nemanja, Niš)

Veza masonerije i ličnog uspeha

Svaki lični uspeh rezultat je mnogih malih bitaka, iz kojih ponekad izlazimo kao pobednici, a ponekad kao poraženi.

PORAZI ili NEUSPESI stvari su koje nas prate na putovanju koje se život zove i nema onoga koji u toku svog bivstvovanja nije osetio gorki pelin istih.

Ono čemu nas uči kraljevska umetnost i masonski način poimanja života je da nikada ne smemo dozvoliti da nas porazi osujete i obeshrabre, da poljuljaju volju i veru u nas same, da nas učine nesigurnim i plašljivim.

Neuspeh je kao uragan, njegov prvi udar je najjači i najrazorniji, sa najvećim efektom devastacije. Uprkos takvoj sili, dobro sazidana građevina, sa jakim temeljom u kome ima mnogo gvožđa i kamena, teško se da srušiti. Prirodna nepogoda može okrniti takvu građevinu, naružiti njenu spoljašnost, izvitoperiti estetiku njene fasade, ali ne može je bitnije oštetiti. Nakon adaptacije ona će biti još lepša i veličanstvenija.

Trezveno suočavanje sa neuspehom, osveščivanje svojih slabosti, analiza razloga koji su doprineli lošem ishodu, bitno može uticati na rezultat narednih bitaka. U neumornom rastu i usavršavanju svega što postoji oko nas ne postoje uzalud potrošena energija. Svako iskustvo, bilo ono prijatno ili neprijatno, čini čoveka bogatijim i kompletnijim, spremnijim za nova životna iskušenja.

Ono što svakako treba eliminisati kao loš i poguban način razmišljanja je prepisivanje neuspehu atributa TRAGIČAN, FATALAN i KONAČAN. Takvo poimanje događaja deluje inhibitorski na optimizam i inventivnost, kao ključne faktore uspeha. Umesto toga, neuspeh treba percipirati kao priliku za novi i drugačiji početak, kao putokaz ka ostvarenju, kao odskočnu dasku

ka uspehu. Ovog puta mentalno snažniji, rešeniji da istrajemo u nameri da angažujemo sve svoje umne potencijale, hvatamo se u koštac sa problemima, verujući u to da ne postoje nesavladive prepreke.

Moju kontemplaciju o neuspesima i porazima završio bih mišlju velikog mudraca i filozofa Konfučija: *Naša najveća slava nije u tome da nikad ne padnemo, već da se svaki put kada padnemo podignemo.*

USPESI ILI POBEDE čine naš život lepim, daju mu radost, punoću, smisao, dostojanstvo.

Svaki put kad uspemo da pobedimo, pa makar to bile minorne pobeđe, gradimo moćan oslonac, dodatni bedem koji učvršćuje našu ličnost i koji ne dozvoljava poteškoćama da nas lako uzdrmajaju. Bez obzira na mnoštvo problema sa kojima ćemo se susresti, uvek ćemo se sećati postignutih uspeha, osećati sigurnost zbog onog što smo dobro obavili. Ne smemo mešati ovu intimnu sigurnost u sebe, sa samozadovoljstvom. Samozadovoljstvo je tek senka koja ne može da se uporedi s autentičnom sigurnošću u sebe, onom koja je nastala upoznavanjem samoga sebe, razvojem vrlina, vežbanjem vlastitih mogućnosti, stalnim iskušavanjem na greškama i njihovim ispravljanjem, raspršivanjem mraka snagom unosenja svetlosti u sve stvari. Svaka pobeđa, koja nije

slučajna, koja nije samo splet srećnih okolnosti, koja je plod velikog angažovanja naših resursa, pravi mali otvor ka zastoru iza koje je svetlost. što više pobeda, to više otvora, što više otvora, to više svetlosti i tako ka praosvetljenju, ka iluminaciji, ka evoluciji svoje duhovnosti i intelekta.

Ključni faktori uspeha su upornost, istrajnost i hrabrost. Ponovu ću citirati velikog Konfučija: ***Svakog dana ponesi kanticu zemlje na jedno mesto i sagradićeš planinu.***

Kamen, ma kako tvrd bio, upornim klesanjem, sa mnogo žuljeva i prolivenog znoja, ukoliko je onaj koji ga obrađuje dorastao izazovu, na kraju prima željeni oblik, a njegova spoljašnja površina glatkost i finoću staklene ploče. Proces klesanja je dugotrajan, biće dana kada će kamen pružati jak otpor, kada će biti poljuljana vera u uspeh, kada će mračne misli isplivati na površinu. U tim trenucima, blagotvorna je pomoć iskusnije braće i svetlosti koja dolazi sa istoka. No, bez obzira na moćne saveznike, glavna bitka, najsirovija i najteža, ona koja je krucijalna za ishod rata, ona koja po svaku cenu mora dobiti, je bitka sa samim sobom.

Čuvena američka edukatora Marva Kolins rekla je: ***Uspeh ne ide ka vama, vi idete ka uspehu.***

Da bi se zakoračilo ka putu uspeha, ka nečem novom i dalekom, neophodna je hrabrost. Slično je i sa detetom koje tek prohodava a koje će godinama kasnije postati vrhunski atletičar. Prvi koraci bez oslonaca ili držanje za nečiju ruku iziskuju najviše hrabrosti. A šta tek reći za neplivača, kome

pomisao na ulazak u duboku vodu leđi krv u žilama. No ako se odvaži, savlada svoje strahove, ugazi u plićak, ne uplaši se od malo progutane vode, jednog dana moći će da prepliva Lamanš.

Na putu ka uspehu, neophodno je da znamo da uskladimo ono čime raspolažemo sa onim šta želimo. Prihvatanje sopstvenih ograničenja preduslov je da bi se ista prevazišla. Nakon dostizanja nekog zacranog cilja, naredni mora biti barem malo viši, za nijansu izazovniji i teže ostvariviji. Mudri su rekli:

Ukoliko se ponašamo u skladu sa svojim trenutnim mogućnostima, nikad nećemo saznati krajnje granice naših mogućnosti.

Lično, blisko mi je mišljenje da svaki čovek nije kovač svoje sreće, već da je svaki čovek kovač svoje nesreće. Da bi se nesreća izbegla treba nastojati da dobro radimo sve što radimo, ne samo zbog moguće nagrade, sticanja društvenog priznanja i materijalnog bogatstva, uživnja u čarima lukuznog života i benefita koji pruža visoka pozicija u hijerarhiji odlučivanja, već zbog zadovoljstva koje je rezultat vlastite delotvornosti. Postati uspešan je proces koji omogućava da budete osoba koja treba da budete, da radite ono što treba da radite, da živite na način kako treba da živite, a sve to kako biste sebe i svet oko sebe menjali na bolje.

Na kraju, nameće se pitanje: šta je potrebno da bi se razumeli simboli, da učenik postane pomoćnik, da pomoćnik postane majstor, da masonska načela uđu u bit naše nutrine, da se kraljevska umetnost oseća srcem a ne mozgom? To je smeša hrabrosti, upornosti i istrajnosti, smeša koja ukoliko komponente sudeluju u pravoj razmeri pravi razliku između uspešnih i neuspešnih ljudi i čini sponu između nadira i zenita čovekove sudbine.

I.Đ.
Nemanja, Niš

SIMBOLIČKO ZNAČENJE STUBOVA

BOAZ I JAKIN

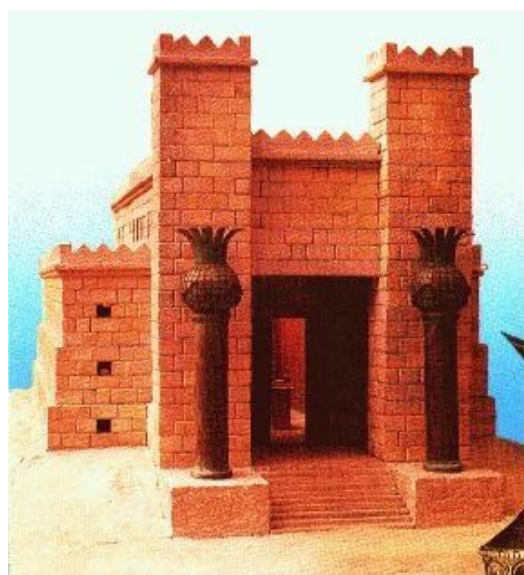
NA ULASKU U MASONSKI HRAM

Hiram I (jevreski kralj Tajre (tyra)) je rekao: "Sali dva stupa od mijedi, jedan stub bješe od osamnaest lakata (9m) u visinu, a u naokolo od dvanaest lakata (6m). Taki bješe i drugi stup. I načini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mijedi, pet lakata (2,5m) bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje. I pletenice isprepletane i vrvce kao verige načini na oglavlja koja bjehu na vrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje. Tako načini na stupove i dva reda šipaka. Na jednu pletenicu u naokolo da pokrivaju oglavlje koje bijaše na vrhu; tako načini i na drugom oglavlju. I na ta dva oglavlja na vrh stupova u trijemu bijahu načinjeni ljiljani od četiri lakta (2m). I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo. I prema sredini podpletenicama šipci, kojih bijaše dvjesta u dva reda u naokolo na jednom i na drugom oglavlju. I postavi te stupove u trijemu crkvenom i postavivši desni stup i nazva ga Jahin, potom postavivši stup lijevi, nazva ga Boaz. I navrh stupova namjesti izrađeno cvijeće ljiljanovo. I tako se svršiše stupovi."

Stubovi Boaz i Jakin, čvrsto su stajali na istočnoj strani Solomonovog hrama, tj. na toj strani nalazila su se vrata Solomonovog hrama. Stubovi su predstavljali „Hebrejski zakon“ (Mišpat) i moć sveštenika, ujedinjeni bi podržavali veliki Nebeski svod, lučni kamen koji povezuje ova dva stuba i simbolički označava hebrejsku reč „Šalom“.

Stub sa desne strane Slobodni Zidari nazivaju „Jakin“. Jakin je bio prvi visoki sveštenik Hrama i ovaj stub predstavlja pravednost ili neprestano činjenje dobra drugima. Takođe, stub Jakin možemo gledati kao stub Milosrđa, koji predstavlja veliku

snagu koja proizilazi is tog stuba koja osnažuje naše duševne snage. Ovaj stub promatramo kao stub Milosrđa i zbog toga što njegove visoke i plemenite snage pomažu čoveku da ponovo ustane, ako je došao u nevolju. Stub Jakin u slobodnoj masoneriji označava muški polaritet univerzuma, aktivanost, vatrenost, i stub izbora.

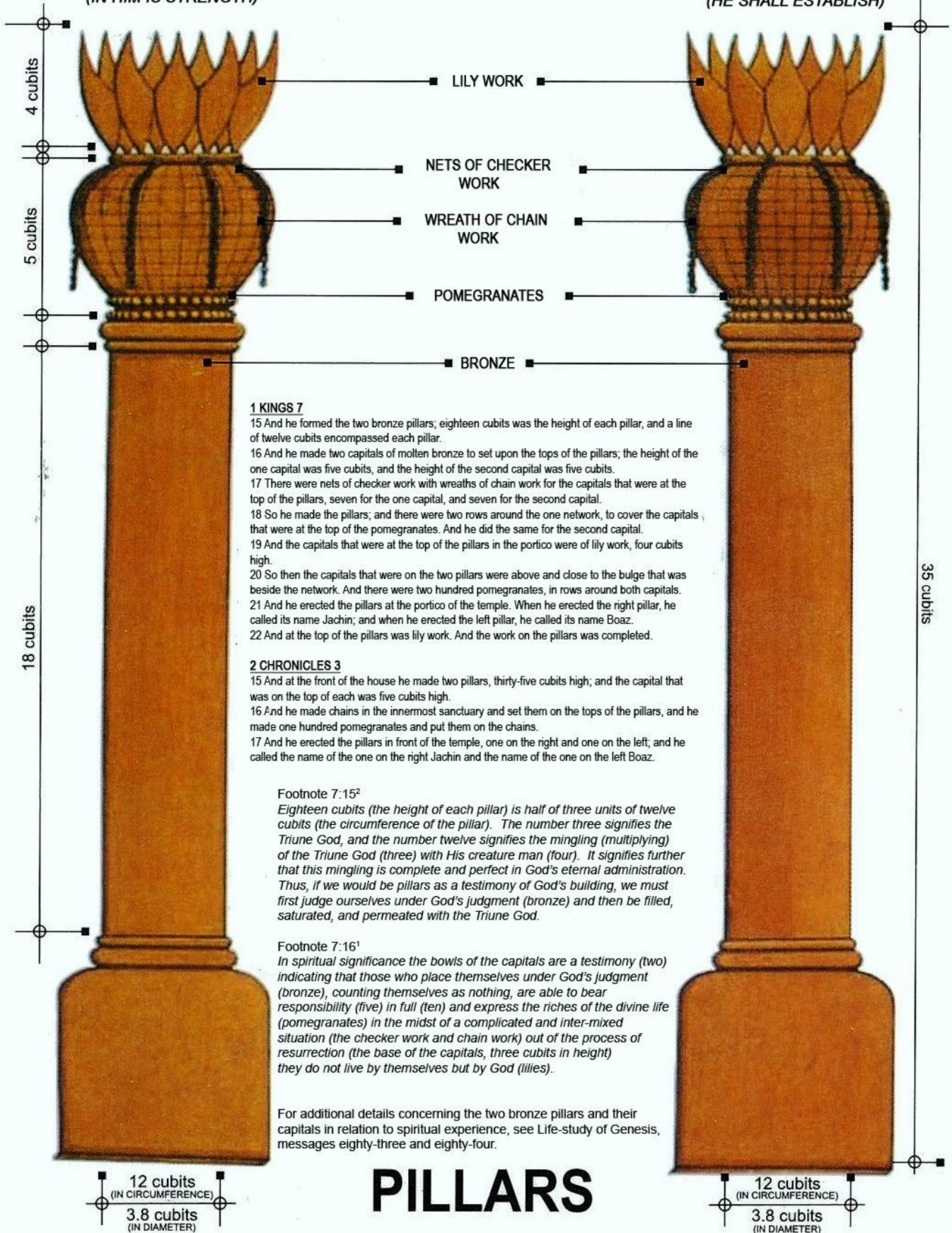
Stub sa leve strane Slobodni Zidari nazivaju „Boaz“. Nazvan je ovako po pretku Izraelskog kralja Davida i ovaj stub predstavlja Davidovu kuću i koncept Mišpat, tj. ovaj stub je u vezi sa načinom vladanja kao i deljenjem pravde. Takođe stub Boaz Slobodnim Zidarima predstavlja Snagu, to je stub kraljevskog Mišpat „Mesije“, koji je odgovaran za snagu. Stub Boaz označava još čvrstoću i strogost i označava se još kao stub uspona. Pod ovim pojmovima čvrstoće i strogosti ne smemo podrazumevati socijalno ponašanje, već više u smislu očvršćivanja, jer se taj stub smatra i stubom oblikovanja ili stvaranja oblika.

BOAZ

(IN HIM IS STRENGTH)

JACHIN

(HE SHALL ESTABLISH)

1 KINGS 7

15 And he formed the two bronze pillars; eighteen cubits was the height of each pillar, and a line of twelve cubits encompassed each pillar.
 16 And he made two capitals of molten bronze to set upon the tops of the pillars; the height of the one capital was five cubits, and the height of the second capital was five cubits.
 17 There were nets of checker work with wreaths of chain work for the capitals that were at the top of the pillars, seven for the one capital, and seven for the second capital.
 18 So he made the pillars; and there were two rows around the one network, to cover the capitals that were at the top of the pomegranates. And he did the same for the second capital.
 19 And the capitals that were at the top of the pillars in the portico were of lily work, four cubits high.
 20 So then the capitals that were on the two pillars were above and close to the bulge that was beside the network. And there were two hundred pomegranates, in rows around both capitals.
 21 And he erected the pillars at the portico of the temple. When he erected the right pillar, he called its name Jachin; and when he erected the left pillar, he called its name Boaz.
 22 And at the top of the pillars was lily work. And the work on the pillars was completed.

2 CHRONICLES 3

15 And at the front of the house he made two pillars, thirty-five cubits high; and the capital that was on the top of each was five cubits high.
 16 And he made chains in the innermost sanctuary and set them on the tops of the pillars, and he made one hundred pomegranates and put them on the chains.
 17 And he erected the pillars in front of the temple, one on the right and one on the left; and he called the name of the one on the right Jachin and the name of the one on the left Boaz.

Footnote 7:15²

Eighteen cubits (the height of each pillar) is half of three units of twelve cubits (the circumference of the pillar). The number three signifies the Triune God, and the number twelve signifies the mingling (multiplying) of the Triune God (three) with His creature man (four). It signifies further that this mingling is complete and perfect in God's eternal administration. Thus, if we would be pillars as a testimony of God's building, we must first judge ourselves under God's judgment (bronze) and then be filled, saturated, and permeated with the Triune God.

Footnote 7:16¹

In spiritual significance the bowls of the capitals are a testimony (two) indicating that those who place themselves under God's judgment (bronze), counting themselves as nothing, are able to bear responsibility (five) in full (ten) and express the riches of the divine life (pomegranates) in the midst of a complicated and inter-mixed situation (the checker work and chain work) out of the process of resurrection (the base of the capitals, three cubits in height) they do not live by themselves but by God (lilies).

For additional details concerning the two bronze pillars and their capitals in relation to spiritual experience, see Life-study of Genesis, messages eighty-three and eighty-four.

PILLARS

Stvaranje se odvija očvršćavanjem duhovne energije koja stvara oblike. U slobodnoj masoneriji stub Boaz predstavlja ženski polaritet univerzuma, tame, pasivnosti, prijemčivosti, vazdušatosti, mira. Ime stuba Boaz počinje hebrejskim slovom Bet, drugim slovom Hebrejskog alfabeta i ima numeričku vrednost 2. Puštanje Božijeg daha je puštanje života, Božiji dah je duša, a taj dah stvaranja je izrečen kroz slovo BET. Zato je ovo slovo Bet prvo slovo cele Biblije i zbog toga ovaj stub ima stvaralačko značenje.

Kada su ova dva stuba na mestu, lučni svod koji povezuje ova dva stuba, pravio je jaku vezu koja znači više od „mira“. Podrazumevao je dobru sreću, prosperitet, opšte blagostanje, utvrđivao je moralni red vladanja i poretka. Čovek bi se mogao nazvati oblikom u kome se izražava visoka svest dodeljena čoveku. Zajedničku igru ovih dvaju stubova možemo sebi predstaviti kao snagu koja može delovati samo onda ako pronađe oblik u kome može delovati. Upravo je ovaj svet tako stvoren od najviših duhovnih oblika pa sve do grubo materijalnih struktura.

U Masonske loži stubovi Jakin i Boaz stoje na zapadnoj strani odmah posle dveri hrama. Ovi stubovi u MASONSKOM HRAMU zauzimaju veoma važno mesto, jer za masona predstavljaju duhovni razvoj čoveka. Jedna masonska legenda tvrdi da je filozof Pitagora otkrio stubove i zajedno sa Hermesom koristio ih da otkrije sve tajne geometrije.

Stubovi su uvek imali veliko značenje za čoveka, kako u običnom životu tako i u svetu simbolike. Oni su uvek predstavljali potporu i osnovu u građenju i bili su garant dugovečnosti i opstanka gradnje. Mišljenja sam da mi stubovi Jakin i Boaz predstavljaju vezu sa nebom, sa Svevišnjim i put prema većoj svetlosti.

D.S.
učenik,
loža Slobodan Jovanović,
Niš

RAZMIŠLJANJE POMOĆNIKA NA PUTU KA MAJSTORU KRALJEVSKE UMETNOSTI

Put od pomoćnika ka majstoru, vreme trajanja tog puta i radovi koji se obavljaju na njemu, kao deo vizije, ostavljaju dubok trag u procesu duhovne gradnje. Kao i svaki put, tako i ovaj kojim ide pomoćnik, je put, koji ima svoje zamke, iskušenja i izazove. U trenucima slabosti može se postaviti pitanje: „odkud ja na tom putu, šta će to meni, imam li ja te vrednosti, vredi li to mog angažovanja“... Odgovor je u pitanju: „Gde je tu malo volje“... Sve dileme se reše uz malo više strpljenja i poverenja. To je jedan od najbitnijih rezultata napornog rada pomoćnika.

Pomoćnik još uvek stvara uslove za svoj rad. On uči u hramu od braće kako stvoriti uslove u profanom svetu za svoj nesmetan rad. Najpre u porodici. Porodica je okruženje koje mora da da podršku opredeljenju, a slobodni zidar odanošću i ljubavlju upotpunjava neophodan sklad. Ko od braće uspe da postigne porodični sklad, koji će biti obogaćen brakom, a ako uspe potomstvom, sigurno može računati da će punog srca i duše, lakše moći da se oseća u vanporodičnom profanom svetu. Profani svet i shvatanje uloge u njemu, zahteva primenu svih raspoloživih alata u gradnji sopstvenih vrednosti, kojima možemo najbolje da služimo u ostvarenju svoje misije, koju nam je VELIKI NEIMAR SVEMIRA opredelio. On nam je pružio priliku, da stalnim napornim radom postignemo sopstveno zadovoljstvo rezultatima.

Za ovo nam je VELIKI NEIMAR SVEMIRA stvorio trajne uslove, davši nam nedovršeni hram, bogatu istoriju i Braću, a porodicu i prijatelje u profanom svetu. Putujući kroz ove izazove pomoćnik traži svoje mesto. Svojom večnom gradnjom, neophodno je da stalno razvijamo um i dobrotu, za slavu VELIKOG NEIMARA

SVEMIRA, našoj porodici, našem narodu i svemu čovečanstvu na korist.

Put učenika i pomoćnika kao svoj cilj ima nastavak za koji je neophodna nova vrednost. Ovu vrednost može poneti samo MAJSTOR KRALJEVSKE UMETNOSTI. Rad učenika i pomoćnika je još uvek put u nepoznato. Nov način rada, učenje simbolike, koršćenje alata, strpljivost i upornost, samo su neki od dotle nedoživljenih izazova. Poseban osećaj kada se sazna da postoji nešto što se ne može i nešto što se mora. Ipak, glavno je osećanje dužnosti i izvršenje službe. Zakletve ne daju samo težinu i strah, one bude usresredjenje na dalji rad i klesanje nedovoljno obrađenog kamena, kao dela mozaika, neophodnog za gradnju nedovršenog materijalnog i duhovnog hrama.

Kod obrade kamena, treba upoznati isti, treba znati kojim sposobnostima raspolažemo, kojim alatima a što je najbitnije, kako uspešno usaglasiti to. Dok putujemo svojim putem, koji ne može da se pređe preskakanjem deonica, svaki Brat nailazi na deonice različite težine i one nisu za svakog podjednako izazovne. Kad se zastane ne tom putu, u toku gradnje, tu su saputnici tu su iskusniji, kao i ogromno bogatstvo u filozofiji, koju nam kroz vekove ostavlja VELIKI NEIMAR SVEMIRA. Pre svakog novog radnog dana treba se pripremiti. Lakši je put za sve koji koriste znanje i iskustva predhodnika da bi što brže savladali veštine.

Čovek je kao i kamen sastavljen od elemenata koji prave takve kombinacije, da

koliko god bili slični, mi nismo isti, kako materijalno, tako i duhovno. Fizički izgled čoveku je samim nastajanjem, unapred uglavnom odredjen. Ipak, svi se trudimo da i na ovu vrednost utičemo. Ovo je za oko najvidljivije. Na fizički izgled, pored raznih „ukrasa“, veliki uticaj ima i unutrašnja, duhovna stvarnost. I opet, čovek za oko može izgledati različito ali to nije najbitnije. Za „večnost“ je najbitnija „unutrašnja duhovna stvarnost“. Vezu između onoga što se okom vidi i duhovne vrednosti, ostvaruje um, jer umom vidimo i ono što okom ne vidimo.

Pomoćnik je samo jedan od Braće koji prolaze putem na kome stalno rade i grade odnos između uma i dobrote. Stalna je borba da um ne postane nešto loše i da dobrota ne pređe u glupost.

Biti samo dobar nije dovoljno. Mnogo je onih koji su svojom dobrotom prešli u glupost. Na svakoj stepenici masonskog puta, ova opasnost je sve skrivenija i opasnija. Previše dobrote može lako da pređe u glupost, kaže poslovice.

Gradnjom svog uma, borimo se da on ne postane zao. Sve ovo se lako može opisati položajem ovce između vukovima. Da ne bi bili ovca koja se usled svoje slabosti odmah predaje vuku, treba biti mudar kao zmija. Ovca ne treba da se pretvori u vuka, pa da oštri zube i papke pretvara u kandže. Dobrota i bezazlenost goluba će ovcu sačuvati od ove opasnosti. Gradnjom svoje duhovnosti treba postići sklad mudrosti zmije i bezazlenosti goluba.

Dakle, zadatak nam je da razvijamo svoje umne sposobnosti sve više i više, beskonačno, ali pod uslovom da paralelno sa tim, razvijamo u sebi i dobrotu koja će davati ravnotežu.

VELIKI NEIMAR SVEMIRA nas uči da svojom verom, životom po toj veri i njegovoj filozofiji privolimo vukove da postanu ovce Božije. Učenje VELIKOG NEIMARA SVEMIRA je put kojim mora proći i pomoćnik u nadi da će spoznati istinsku svetlost!

D.Z.
Nemanja, Niš